

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. spalio 1 d.*

„Apeliacinis skundas — Valstybės pagalba — Vengrijos valdžios institucijų tam tikriems elektros energijos gamintojams suteikta pagalba — Elektros energijos pirkimo sutartys, kurias sudarė valstybės įmonė ir tam tikri elektros energijos gamintojai — Sprendimas, kuriuo ši pagalba pripažįstama nesuderinama su bendrąja rinka ir nurodyta ją susigrąžinti — Sąvoka „šalis“, galinti pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui — Vengrijos stojimas į Europos Sąjungą — Data, kuri turi reikšmės vertinant pagalbos egzistavimą — Sąvoka „valstybės pagalba“ — Pranašumas — Privataus investuotojo kriterijus — Minėtos pagalbos dydžio apskaičiavimo metodas“

Byloje C-357/14 P

dėl 2014 m. liepos 21 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Electrabel SA, įsteigta Briuselyje (Belgija),

Dunamenti Erőmű Zrt, įsteigta Szahalombatoje (Vengrija),

atstovaujamos advokatų J. Philippe, F.-H. Boret ir A.-C. Guyon bei QC P. Turner,

apeliantės,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai L. Flynn ir K. Talabér-Ritz,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai A. Ó Caoimh (pranešėjas), C. Toader, E. Jarašiūnas ir C. G. Fernlund,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. balandžio 20 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2015 m. liepos 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniu skundu *Electrabel SA* (toliau – *Electrabel*) ir *Dunamenti Erőmű Zrt* (toliau – *Dunamenti Erőmű*) prašo panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Dunamenti Erőmű / Komisija* (T-179/09, EU:T:2014:236, toliau – skundžiamas sprendimas); juo šis teismas atmetė *Dunamenti Erőmű* ieškinį, kuriame prašoma panaikinti 2008 m. birželio 4 d. Komisijos sprendimą 2009/609/EB dėl valstybės pagalbos C 41/05, kurią Vengrija skyrė pagal elektros energijos pirkimo sutartis (OL L 225, 2009, p. 53, toliau – ginčijamas sprendimas), o jei šis reikalavimas nebūtų patenkintas, – to sprendimo 2 ir 5 straipsnius.

Teisinis pagrindas

- 2 Pagal Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, 2003, p. 33, toliau – 2003 m. Stojimo aktas) 2 straipsnį:

„Nuo įstojimo dienos pirminių Sutarčių ir prieš įstojimą institucijų ir Europos [C]entrinio [B]anko priimtų aktų nuostatos naujosioms valstybėms narėms yra privalomos ir tose valstybėse taikomos tose Sutartyse ir šiame Akte nustatytais sąlygomis.“

- 3 2003 m. Stojimo akto IV priedo 3 punkte įtvirtintos taisyklės, susijusios su valstybės pagalba, kurią, be kita ko, Vengrija suteikė iki savo įstojimo į Europos Sąjungą. Šio 3 punkto 1–3 dalys suformuluotos taip:

„1. Šios pagalbos schemos ir individuali pagalba, taikyta naujosiose valstybėse narėse iki įstojimo dienos ir toliau taikoma po tos dienos, nuo įstojimo dienos laikoma esama pagalba pagal [EB] 88 straipsnio 1 dalį:

- a) pagalbos priemonės, taikytos iki 1994 m. gruodžio 10 d.;
- b) pagalbos priemonės, išvard[y]tos šio priedo priedėlyje;
- c) pagalbos priemonės, kurias naujosios valstybės narės valstybės pagalbos kontrolės institucija tikrino ir pripažino atitinkančiomis *acquis* iki įstojimo dienos, ir dėl kurių Komisija pagal 2 punkte nustatytą procedūrą nepareiškė prieštaravimo rimtai abejodama priemonės suderinamumu su bendrąja rinka.

Visos po įstojimo dienos taikomos priemonės, kurios reiškia valstybės pagalbą ir kurios neatitinka pirmiau išdėstytų sąlygų, taikant [EB] 88 straipsnio 3 dalį nuo įstojimo dienos laikomos nauja pagalba.

<...>

2. <...>

Jei Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl esamos pagalbos priemonės, rimtai abejodama priemonės suderinamumu su bendrąja rinka, per tris mėnesius nuo išsamios informacijos apie tą priemonę arba naujosios valstybės narės pareiškimo, kuriame ji informuoja Komisiją, kad, jos nuomone, pateikta informacija yra išsamė, nes prašomos papildomos informacijos neturima arba ji jau buvo pateikta, gavimo dienos, laikoma, kad Komisija nepateikė prieštaravimo.

Visoms pagalbos priemonėms, pateiktoms Komisijai pagal 1 dalies c punkte numatytą procedūrą iki įstojimo dienos, pirmiau minėta procedūra taikoma neatsižvelgiant į tai, kad priemonės analizavimo laikotarpiu atitinkama naujoji valstybė narė tapo Sąjungos nare.

3. Komisijos sprendimas pareikšti prieštaravimą dėl priemonės, kaip numatyta 1 punkto c papunktyje, laikomas sprendimu pradėti formalaus tyrimo procesą, kaip numatyta 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 659/1999, nustatančiame išsamias [EB 88] straipsnio taikymo taisykles [(OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339)].

Jei toks sprendimas priimamas iki įstojimo dienos, jis įsigalioja tik įstojimo dieną.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

4. Ginčo aplinkybes ir ginčijamą sprendimą, aprašytus skundžiamo sprendimo 1–29 punktuose, trumpai galima apibūdinti, kaip nurodyta toliau.

Apeliantės

5. *Dunamenti Erőmű* yra Vengrijos elektros energijos rinkoje veikianti elektros energijos gamintoja; ji eksploatuoja elektrinę, esančią apie 30 km į pietus nuo Budapešto (Vengrija). Tai buvusi valstybės įmonė, privatizuota dešimtojo dešimtmečio viduryje. Bendrajam Teismui atliekant vertinimą byloje, kurioje buvo priimtas skundžiamas sprendimas, apie 75 % *Dunamenti Erőmű* akcinio kapitalo priklausė *Electrabel*, priklausančiai grupei, kurios patronuojančioji bendrovė yra *GDF Suez SA*, o maždaug 25 % kapitalo priklausė valstybės įmonei *Magyar Villamos Művek Zrt.* (toliau – MVM), kurios veikla apėmė ne tik elektros energijos gamybą, bet ir didmeninę prekybą, perdavimą bei perpardavimą atitinkamoje rinkoje.
6. 1995 m. spalio 10 d., t. y. prieš pat *Dunamenti Erőmű* privatizavimą, ši bendrovė sudarė elektros energijos pirkimo sutartį su MVM dėl savo elektrinės F bloko ir G2 bloko (toliau – nagrinėjama EEPS). Ši 1996 m. įsigaliojusi sutartis, kiek tai susiję su dujas naudojančiu F bloku, turėjo galioti iki 2010 m., o kiek tai susiję su G2 bloku, kuriame įrengta kombinuotojo ciklo dujų turbina, – iki 2015 m.

Elektros energijos pirkimo sutartys

7. Kaip ir *Dunamenti Erőmű*, kiti Vengrijos rinkoje veikiantys elektros energijos gamintojai su MVM sudarė ilgalaikes elektros energijos pirkimo sutartis (toliau – EEPS).
8. EEPS iš esmės būdingi du požymiai. Pirma, pagal jas MVM priklauso visas sutartyje numatytų elektrinių gamybos pajėgumas arba didžioji jo dalis.
9. Antra, EEPS nustatyta, kad MVM privalo iš kiekvienos eksploatuojamos elektrinės nupirkti konkretų minimalų elektros energijos kiekį. Taigi jose numatytas minimalus kiekvienos elektrinės energijos kiekis, kurį MVM turi nupirkti kiekvienais metais.
10. Kainos EEPS buvo nustatomos, kaip nurodyta toliau. Buvo numatyti pirmasis ir antrasis kainų reguliavimo ciklai, t. y. nuo 1997 m. sausio 1 d. ir nuo 2001 m. sausio 1 d. Teisės aktuose buvo numatyta, kad nuo 2004 m. sausio 1 d. nustatomas, pirma, pajėgumų mokestis už atidėtus pajėgumus, kad būtų užmokėta už disponavimą šiais pajėgumais (iš šio mokesčio buvo padengiamos pastoviosios

sąnaudos ir kapitalo sąnaudos; jį mokėjo MVM), ir, antra, elektros mokestis, kuriuo padengiamos numatytos minimalios išlaidos (iš šio mokesčio buvo padengiamos kintamosios išlaidos). Tačiau jei MVM nenuperka šio minimalaus numatyto kiekio, ji turi sumokėti kuro išlaidas.

- 11 1995–1996 m. pasirašytos EEPS, kurios sudarė septynias iš dešimties Komisijos nagrinėtų EEPS, įskaitant nagrinėjamą EEPS, buvo sudedamoji elektrinių privatizavimo proceso dalis. Šalys jas iš dalies pakeitė po privatizavimo.

Vengrijos stojimas į Europos Sąjungą

- 12 2003 m. balandžio 16 d. Vengrija pasirašė Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Didžiosios Liuksemburgo Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės (Europos Sąjungos valstybės narės) ir Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos sutartį dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą (OL L 236, 2003, p. 17, toliau – Stojimo sutartis); ši sutartis įsigaliojo 2004 m. gegužės 1 d.

Procedūra Komisijoje ir ginčijamas sprendimas

- 13 2004 m. kovo 31 d. raštu Vengrijos valdžios institucijos, laikydamosi 2003 m. Stojimo akto IV priedo 3 punkto 1 dalies c punkte numatytos procedūros, atsiuntė Komisijai pranešimą dėl Vyriausybės dekreto 183/2002 (VIII.23.) dėl „per didelių sąnaudų“ apibrėžties ir valdymo išsamių taisyklių. Vyriausybės dekrete, apie kurį pranešta, reglamentuojama MVM, kaip elektros energijos didmenininkės, patirtų sąnaudų kompensavimo sistema.
- 14 2005 m. balandžio 13 d. raštu Vengrijos valdžios institucijos atšaukė šį pranešimą. Pagal Reglamentą Nr. 659/1999 Komisija savo iniciatyva užregistravo valstybės pagalbos bylą dėl EEPS.
- 15 Komisijai ir Vengrijai kelis kartus pasikeitus dokumentais, 2008 m. birželio 4 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.
- 16 To sprendimo 468–470 punktuose Komisija konstatavo, kad pagal EEPS Vengrijos elektros energijos gamintojams buvo teikiama neteisėta valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, ir kad ši valstybės pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka. Komisija pridūrė, kad pagal EEPS valstybės pagalbą sudaro MVM išipareigojimas pirkti tam tikrus pajėgumus ir mažiausią garantuotą elektros energijos kiekį už kainą, kuria didelę gamybos vienetų gyvavimo trukmės dalį dengiamos pastoviosios, kintamosios ir kapitalo sąnaudos, kartu gamintojams garantuojant investicijų grąžą. Todėl ji nurodė nutraukti minėtą pagalbą.
- 17 Ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis suformuluota taip:

„1 straipsnis

1. Įsipareigojimai pirkti, nustatyti [MVM] ir [Dunamenti Erőmű] ir šešių kitų Vengrijos elektros energijos gamintojų] elektros energijos pirkimo sutartyse yra valstybės pagalba elektros energijos gamintojams pagal [EB] 87 straipsnio 1 dalį.

2. Valstybės pagalba, minima 1 straipsnio 1 dalyje, yra nesuderinama su bendrąja rinka.

3. Vengrija nutraukia valstybės pagalbos, minimos 1 dalyje, teikimą per šešis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos.

2 straipsnis

1. Vengrija susigrąžina iš gavėjų 1 straipsnyje minimą pagalbą.

<...>

3 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Vengrija pateikia Komisijai informaciją apie priemones, kurių jau imtasi, ir priemones, kurių planuojama imtis pagal šį sprendimą, visų pirma apie veiksmus, kurių imtasi siekiant atlikti tinkamą didmeninės rinkos modeliavimą, kad būtų nustatytos susigrąžintinos sumos, išsamią metodiką, kurią ketinama taikyti, ir išsamų duomenų, kuriuos ketinama naudoti tuo tikslu, aprašymą.

<...>

4 straipsnis

1. Vengrija turėtų apskaičiuoti tikslią susigrąžintiną sumą remdamasi tinkamu didmeninės elektros rinkos, kokia ji būtų, jei nuo 2004 m. gegužės 1 d. nebūtų galiojusi nė viena [EEPS], minima 1 straipsnio 1 dalyje, modeliavimu.

2. Per šešis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Vengrija apskaičiuoja susigrąžintinas sumas, taikydama 1 dalyje minimą metodą, ir pateikia Komisijai visą svarbią informaciją apie modeliavimą, visų pirma jo rezultatus, išsamų taikytos metodikos aprašymą ir duomenų, naudotų atliekant modeliavimą.

5 straipsnis

Vengrija užtikrina, kad 1 straipsnyje minimos pagalbos susigrąžinimas būtų įvykdytas per dešimt mėnesių nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos.

6 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Vengrijos Respublikai.“

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

18 2009 m. balandžio 28 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje gautu pareiškimu *Dunamenti Erŏmŭ* pareiškė šį ieškinį, juo prašė panaikinti ginčijamą sprendimą, o jei šis prašymas nebūtų patenkintas, to sprendimo 2 ir 5 straipsnius, kiek jais nurodoma susigrąžinti iš jos sumą, viršijančią pagalbą, kurią Komisija turėjo pripažinti nesuderinama su bendrąja rinka.

19 Šį ieškinį *Dunamenti Erŏmŭ* grindžia keturiais pagrindais, siejamais su: pirma – tuo, kad Komisija klaidingai konstatavo valstybės pagalbos, kaip ji suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, egzistavimą, antra – darant prielaidą, kad 1995 m. sudarytomis sutartimis jai buvo suteikta valstybės pagalba, Komisija turėjo šią pagalbą nuo 2004 m. gegužės 1 d. laikyti ne nauja, bet esama pagalba, kaip ji suprantama pagal EB 88 straipsnio 1 dalį, trečia – tuo, kad Komisija padarė kelias klaidas dėl nagrinėjamos valstybės pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka ir, ketvirta, – tuo, kad nurodymo susigrąžinti šią pagalbą teisėtumas yra ginčytinas.

20 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė visus šiuos ieškinio pagrindus.

Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

21 Apeliaciniame skunde apeliančės Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek juo patvirtinamas ginčijamas sprendimas,
- priimti galutinį sprendimą ir panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jame EEPS pripažintos neteisėtomis ir suteikiančiomis valstybės pagalbą, nesuderinamą su bendrąja rinka, o jei šis reikalavimas nebūtų patenkintas – gražinti bylą Bendrajam Teismui ir
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi Bendrajame Teisme ir Teisingumo Teisme išlaidas.

22 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

- pripažinti apeliacinio skundo dalį, kurią pateikė *Electrabel*, nepriimtina,
- atmesti *Dunamenti Erŏmŭ* pateiktą apeliacinio skundo dalį ir
- priteisti iš *Dunamenti Erŏmŭ* bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

23 Apeliančės savo apeliacinį skundą grindžia penkiais pagrindais.

24 Komisija ginčija, pirma, *Electrabel* pateiktos apeliacinio skundo dalies priimtinumą ir, antra, konkrečiai trečiojo ir ketvirtojo pagrindų priimtinumą, taip pat apeliančių pateiktų visų penkių pagrindų pagrįstumą.

25 Iš pradžių reikia išnagrinėti tai, ar *Electrabel* pateikta apeliacinio skundo dalis priimtina, ir Komisijos pateiktus argumentus, kad trečiasis ir ketvirtasis pagrindai nepriimtini, atskirai vertinant kiekvieną iš šių pagrindų.

Dėl „*Electrabel*“ pateiktos apeliacinio skundo dalies priimtimumo

Šalių argumentai

26 Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti *Electrabel* pateiktą apeliacinio skundo dalį nepriimtina, nes ši bendrovė nebuvo proceso pirmojoje instancijoje šalis.

27 Apeliančės mano, kad *Electrabel* pateikta apeliacinio skundo dalis priimtina. Jos pažymi, kad tuo metu, kai Bendrajame Teisme buvo pateiktas ieškinys dėl ginčijamo sprendimo, *Electrabel* ir *Dunamenti Erŏmŭ* priklausė tai pačiai įmonių grupei, todėl jų bendrus ekonominius ir teisinius interesus galėjo ginti viena iš jų.

28 2014 m. birželio mėn. *Electrabel* pardavė savo turimas *Dunamenti Erŏmŭ* akcijas, todėl bendrus šių dviejų subjektų interesus turėjo ginti kartu *Electrabel* ir *Dunamenti Erŏmŭ*. Jei Teisingumo Teismo procedūros taisyklės būtų aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiama *Electrabel* pateikti šį apeliacinį skundą, tai prieštarautų gero administravimo principui ir nebūtų užtikrinta šios bendrovės teisė į teisingumą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 29 Reikia priminti, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnio antrą pastraipą apeliacinį skundą Teisingumo Teismui gali pateikti „bet kuri pagal visus savo reikalavimus arba jų dalį bylą pralaimėjusi šalis“. Nagrinėjamu atveju neginčytina, kad *Electrabel* neteikė reikalavimų pirmojoje instancijoje. Be to, net darant prielaidą, kad ieškinio Bendrajame Teisme pateikimo momentu *Electrabel* priklausė tai pačiai įmonių grupei kaip ir *Dunamenti Erŏmŭ*, kuri pati buvo procedūros pirmojoje instancijoje šalis, šios aplinkybės nepakanka, kad *Electrabel* būtų pripažinta „šalimi“, kaip tai suprantama pagal minėtą apibrėžimą.
- 30 Be to, priešingai, nei teigia apeliantės, toks Teisingumo Teismo statuto aiškinimas, pagal kurį *Electrabel* draudžiama pateikti šį apeliacinį skundą, nepažeidžia šios bendrovės teisės į teisingumą ar gero administravimo principo. Atvirkščiai, asmenų, galinčių konkrečioje byloje pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teisme, kategorijos apibrėžimu, pateiktu šio statuto 56 straipsnyje, būtent ir siekiama užtikrinti tinkamą teisingumo vykdymą, be kita ko, kartu užtikrinant tam tikrą numatymo galimybę pateikiant apeliacinius skundus dėl Bendrojo Teismo sprendimų ir užkertant kelią apeiti terminus ir priimtinumą sąlygas, taikomus kitiems Sąjungos teisėje numatytiems teisių gynimo būdams.
- 31 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad *Electrabel* pateikta šio apeliacinio skundo dalis nepriimtina.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo, siejamo su klaidingais motyvais, kuriais remdamasis Bendrasis Teismas nagrinėjimą EEPS pripažino nauja pagalba

Šalių argumentai

- 32 *Dunamenti Erŏmŭ* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 60 punkte priėjo prie išvados, kad nagrinėjama EEPS yra nauja pagalba, kaip tai suprantama pagal 2003 m. Stojimo akto IV priedą, nors jis prieš tai neįvertino, ar ši sutartis yra valstybės pagalba.
- 33 Bendrojo Teismo požiūris klaidingas dėl dviejų priežasčių. Pirmą, remdamasis implicitine prielaida, t. y. tuo, kad buvo suteikta valstybės pagalba, Bendrasis Teismas pakankamai nemotyavo savo išvados, kad buvo suteikta nauja pagalba. Šiuo klausimu iš pačios 2003 m. Stojimo akto IV priedo formuluotės matyti, kad šis priedas taikomas tik priemonėms, kurios yra valstybės pagalba. Antra, skundžiamo sprendimo 55–60, 61–73 ir 77–98 punktuose Bendrasis Teismas laikėsi „cikliško“ argumentavimo, pagal kurį dėl valstybės pagalbos egzistavimo prielaidos galiausiai buvo padaryta išvada, kad atitinkama pagalba iš tiktųjų buvo suteikta.
- 34 Per posėdį Teisingumo Teisme *Dunamenti Erŏmŭ* tvirtino, kad Sprendimo *OTP Bank* (C-672/13, EU:C:2015:185) 78 ir 79 punktuose Teisingumo Teismas nusprendė, jog reikia patikrinti, ar valstybės taikyta priemonė yra valstybės pagalba, prieš nagrinėjant, ar ši pagalba turi būti laikoma nauja, ar esama.
- 35 Komisija teigia, kad šis pirmasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 36 Iš pradžių reikia pažymėti, kad, kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, Bendrasis Teismas gali laisvai formuoti ir plėtoti savo argumentus taip, kaip mano esant tinkama, kad atsakytų į jam pateiktus pagrindus. Taigi Bendrojo Teismo pasirinkta atsakymo formuluotė ir dėstymas neturėtų būti ginčijami

apeliaciniame skunde, pateikiant pretenzijas, kuriomis siekiama nustatyti, kad Bendrasis Teismas privalėjo savo argumentus išdėstyti taip, kad šie atitiktų ieškovo lūkesčius (Sprendimo *British Telecommunications / Komisija*, C-620/13 P, EU:C:2014:2309, 29 punktas).

- 37 Toliau, kiek tai susiję su Sprendimo *OTP Bank* (C-672/13, EU:C:2015:185) 78 ir 79 punktais, priešingai, nei teigia *Dunamenti Erőmű*, Teisingumo Teismas juose nekonstatavo, kad Bendrasis Teismas visada turi patikrinti tai, ar egzistuoja valstybės pagalba, prieš atitinkamą priemonę pripažindamas nauja ar esama pagalba. Šiuose punktuose Teisingumo Teismas iš esmės tik pažymėjo, kad atitinkama priemonė turi būti laikoma nauja pagalba tuo atveju, kai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas yra padaręs išvadą, kad ši priemonė yra valstybės pagalba. Ši išvada rodo būtent tai, kad priemonė gali būti pripažinta nauja pagalba remiantis valstybės pagalbos egzistavimo prielaida.
- 38 Tai reiškia, kad byloje, kurioje priimtas skundžiamas sprendimas, Bendrasis Teismas galėjo patikrinti, ar nagrinėjama EEPS yra valstybės pagalba, tik prieš tai išnagrinėjęs, ar, jei į tą klausimą būtų atsakyta teigiamai, iš šios sutarties kylanti pagalba turi būti pripažinta esama pagalba.
- 39 Be to, neginčijama, kad skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas išnagrinėjo visus jam pateiktus argumentus tiek vertindamas pirmojoje instancijoje pateiktą pirmąjį pagrindą, siejamą su tuo, kad Komisija klaidingai konstatavo valstybės pagalbos, kaip ji suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, egzistavimą, tiek vertindamas toje instancijoje pateiktą antrąjį pagrindą, siejamą su tuo, kad Komisija privalėjo iš nagrinėjamos EEPS kylantią pagalbą pripažinti ne nauja, bet esama pagalba, kaip ji suprantama pagal EB 88 straipsnio 1 dalį.
- 40 Galiausiai savo argumentais dėl šio pagrindo *Dunamenti Erőmű* taip pat neįrodė, kad Bendrojo Teismo pasirinkta atsakymo struktūra lėmė jo klaidą.
- 41 Konkrečiai kalbant, *Dunamenti Erőmű* negali kaltinti Bendrojo Teismo dėl motyvų nenurodymo, kiek tai susiję su nagrinėjamos EEPS pripažinimu nauja pagalba, vien dėl to, kad tai analizuodamas jis rėmėsi valstybės pagalbos egzistavimo prielaida, nes toliau skundžiamo sprendimo 67 ir paskesniuose punktuose išsamiai išnagrinėjo argumentus dėl valstybės pagalbos egzistavimo klausimo. Be to, kaip teigia Komisija, Bendrojo Teismo šiuo atžvilgiu padarytos išvados, t. y. kad galima patvirtinti valstybės pagalbos egzistavimą, nepagrindžia skundžiamo sprendimo 60 punkte esantis konstatavimas, kad iš nagrinėjamos EEPS kylanti pagalba turi būti pripažinta nauja pagalba.
- 42 Tai reiškia, kad *Dunamenti Erőmű* taip pat negali Bendrojo Teismo kaltinti tuo, kad šis laikėsi „cikliško“ argumentavimo atsakydamas į pirmojoje instancijoje pateiktus du pirmuosius pagrindus. Pats faktas, kad buvo atskirai išnagrinėtas valstybės pagalbos egzistavimo klausimas, rodo, kad Bendrasis Teismas rėmėsi pagalbos egzistavimo prielaida tik vertindamas tai, ar iš nagrinėjamos EEPS kylanti pagalba turi būti laikoma nauja, ar esama pagalba. Be to, ši prielaida nepagrindė skundžiamo sprendimo 61–66 punktuose Bendrojo Teismo padarytos skirtingo klausimo analizės, susijusios su vertinant valstybės pagalbos egzistavimą reikšmingos datos nustatymu.
- 43 Todėl apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo, siejamo su klaidinga data, į kurią atsižvelgta vertinant, ar nagrinėjama EEPS yra valstybės pagalba

Šalių argumentai

- 44 *Dunamenti Erőmű* pabrėžia, jog neginčija to, kad su valstybės pagalba susijusios taisyklės Vengrijai tapo privalomos šios valstybės narės įstojimo į Sąjungą dieną. Kita vertus, ji teigia, kad tiek Bendrasis Teismas, tiek Komisija padarė teisės klaidą, kai 2003 m. Stojimo akto IV priedą aiškino taip, kad ši data turi būti laikoma reikšminga vertinant, ar nagrinėjama EEPS yra valstybės pagalba.

- 45 Pirmoje antrojo pagrindo dalyje *Dunamenti Erőmŭ* teigia, kad Bendrojo Teismo argumentai, kurių jis laikėsi nustatydamas datą, reikšmingą vertinant tai, ar egzistuoja valstybės pagalba, neturi teisinio pagrindo.
- 46 Priešingai, nei Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamo sprendimo 55 punkte, 2003 m. Stojimo akto IV priedo 3 punkto 1 dalyje minimi tik atvejai, kai prieš tai pripažinta pagalba gali būti nauja arba esama pagalba, ir šiame priede neminima data, kai valstybės priemonė turi būti išnagrinėta atsižvelgiant į su valstybės pagalba susijusias taisykles.
- 47 Iš 2003 m. Stojimo akto formuluotės, būtent iš žodžių junginio „nuo įstojimo dienos“, aiškiai matyti, kad šis priedas taikomas priemonėms, kurios taikytinos ir po šios datos, tačiau jame neregamentuojamas pagalbos egzistavimui įvertinti reikšmingos datos nustatymo klausimas. Be to, nors skundžiamo sprendimo 55 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad šiame priede nurodytas šiuo klausimu reikšmingas momentas, to sprendimo 65 punkte jis padarė išvadą, kad šią taisyklę galima kildinti tik iš šio priedo.
- 48 *Dunamenti Erőmŭ* priduria, kad to, jog iki Vengrijos įstojimo į Sąjungą nagrinėjama priemonė neatitiko EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatytų keturių kriterijų, nepakeitė aplinkybė, kad su valstybės pagalba susijusios taisyklės tapo privalomos nuo tos datos.
- 49 Antrojo pagrindo antroje dalyje *Dunamenti Erőmŭ* tvirtina, kad Bendrojo Teismo motyvai prieštarauja Komisijos ir Sąjungos teismų praktikai.
- 50 Pagal šią teismo praktiką, be kita ko, sprendimus *Prancūzija / Komisija* (C-482/99, EU:C:2002:294, 71 ir 76–83 punktai), *Komisija / EDF* (C-124/10 P, EU:C:2012:318, 104 ir 105 punktai), *Cityflyer Express / Komisija* (T-16/96, EU:T:1998:78, 76 punktas), *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen / Komisija* (T-228/99 ir T-233/99, EU:T:2003:57, 246 punktas) ir *Nyderlandai / Komisija* (T-29/10 ir T-33/10, EU:T:2012:98, 78 punktas), pagalbos egzistavimo nagrinėjimas, visų pirma su privačiu investuotoju susijusi analizė, turi būti grindžiami atitinkamos priemonės priėmimo dieną egzistavusiomis aplinkybėmis.
- 51 Anot *Dunamenti Erőmŭ*, kuri pateikia nuorodą, be kita ko, į 2010 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos sprendimo 2010/690/ES dėl valstybės pagalbos C 40/08 (ex N 163/08), kurią Lenkija suteikė bendrovei *PZL Hydral S.A.* (OL L 298, p. 51), 169–180 punktus, motyvai, kuriais Bendrasis Teismas rėmėsi šioje byloje, taip pat prieštarauja Komisijos gairėms ir jos sprendimų priėmimo praktikai, pagal kurią reikia atsižvelgti ir į aplinkybes, susijusias su laikotarpiu iki atitinkamos valstybės narės įstojimo į Sąjungą.
- 52 *Dunamenti Erőmŭ* priduria, kad nelogiška ir teisiniu požiūriu klaidinga taikyti „pranašumo“ ir „privataus investuotojo“ kriterijus tuo metu, kai nebuvo atliktos jokios investicijos.
- 53 Anot *Dunamenti Erőmŭ*, jokiam Sąjungos teismų sprendime, išskyrus susijusiuosius su ginčijamu sprendimu, nebuvo konstatuotas valstybės pagalbos egzistavimas remiantis 2003 m. Stojimo akto IV priedu. Konkrečiai kalbant, Sprendimas *Kremikovtzi* (C-262/11, EU:C:2012:760) susijęs tik su atitinkamos pagalbos susigrąžinimu. Tame sprendime Teisingumo Teismas paminėjo Akto dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 157, 2005, p. 203, toliau – 2005 m. Stojimo aktas) V priedo tekstą. Juo remiantis galima tik teigti, kad išvada dėl pagalbos egzistavimo vertinimo visada turi galioti atitinkamos valstybės narės stojimo į Sąjungą dieną. Taip pat Sprendime *Rousse Industry / Komisija* (T-489/11, EU:T:2013:144, 61–64 punktai) Bendrasis Teismas tik nusprendė, kad Komisija tapo kompetentinga atitinkamos valstybės narės stojimo į Sąjungą dieną ir niekada nemanė, kad tai yra reikšminga data vertinant, ar egzistuoja pagalba.
- 54 Komisija mano, kad šis antrasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

55 Sprendimo *Kremikovtzi* (C-262/11, EU:C:2012:760), susijusio su 2005 m. Stojimo akto V priedu, 50–52 punktuose Teisingumo Teismas jau buvo atmetęs argumentą, analogišką tam, kurį *Dunamenti Erŏmŭ* pateikė šio apeliacinio skundo antrajame pagrinde. Sprendime *Rousse Industry / Komisija* (T-489/11, EU:T:2013:144, 61–64 punktai) Bendrasis Teismas taip pat atmetė tokį argumentą. Maža to, nė vienas iš sprendimų, kuriais remiasi *Dunamenti Erŏmŭ*, nesusijęs su priemonėmis, kurias valstybė narė priėmė iki įstojimo į Sąjungą ir kurios po šio stojimo buvo toliau taikomos.

56 Be to, pateikdama nuorodą į Sprendimą *Komisija / Airija ir kt.* (C-89/08 P, EU:C:2009:742, 72 ir 73 punktai) Komisija primena, kad valstybės pagalbos sąvoka yra objektyvi. Todėl *Dunamenti Erŏmŭ* negali Bendrojo Teismo kaltinti tuo, kad šis nemotyvavo savo sprendimo atsižvelgdamas į nuomonę, kurios Komisija laikosi savo gairėse.

Teisingumo Teismo vertinimas

57 Abiejose savo antrojo pagrindo dalyse, kurias reikia nagrinėti kartu, *Dunamenti Erŏmŭ* iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai 2003 m. Stojimo akto IV priedą aiškino taip, kad stojimo datą reikia laikyti reikšminga vertinant, ar nagrinėjama EEPS yra valstybės pagalba.

58 Visų pirma reikia pažymėti, kad, kaip Bendrasis Teismas nurodė skundžiamo sprendimo 53 punkte ir kaip matyti iš 2003 m. Stojimo akto 2 straipsnio, su valstybės pagalba susijusios Sąjungos taisyklės Vengrijai tapo privalomos 2004 m. gegužės 1 d., t. y. šios valstybės narės įstojimo į Sąjungą dieną.

59 Be to, kaip Bendrasis Teismas pažymėjo skundžiamo sprendimo 54 punkte, 2003 m. Stojimo akto IV priedo 3 punkte yra nustatytos specialios taisyklės dėl Vengrijoje suteiktos pagalbos šios valstybės narės įstojimo į Sąjungą dieną. Konkrečiai kalbant, Vengrija sutiko, kad į šį aktą būtų įtrauktos nuostatos, pagal kurias po šio įstojimo tebetaikomos pagalbos priemonės turi būti nagrinėjamos atsižvelgiant į su valstybės pagalba susijusias Sąjungos taisykles, jei šių priemonių negalima pripažinti esama pagalba pagal to akto nuostatas.

60 Tai reiškia, kad šiame 54 punkte Bendrasis Teismas padarė teisėtą išvadą, jog valstybės priemonei, kurią Vengrija priėmė iki savo įstojimo į Sąjungą ir kuri tebetaikoma po šio datos, įvertinti pagal EB 87 straipsnio 1 dalį reikšmingos datos nustatymo klausimas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į 2003 m. Stojimo aktą.

61 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kaip Bendrasis Teismas konstatavo skundžiamo sprendimo 62 punkte, iš 2003 m. Stojimo akto IV priedo 3 punkto matyti, kad valstybės, kurios buvo Sąjungos narės iki 2004 m. gegužės 1 d., norėjo apsaugoti vidaus rinką nuo priemonių, kurios yra valstybės pagalba, kurias šalys kandidatės priėmė iki savo įstojimo į Sąjungą ir kurios potencialiai galėjo iškraipyti konkurenciją, nuo 2004 m. gegužės 1 d. taikydamos šioms priemonėms naujos pagalbos sistemą, jei minėtoms priemonėms netaikomos išimties, aiškiai išvardytos šiame priede.

62 Be to, kaip Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo skundžiamo sprendimo 64 ir 66 punktuose, iš Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto v papunkčio, būtent iš pirmo šios nuostatos sakinio, pagal kurį „pagalba, kuri yra esama pagalba, nes galima nustatyti, ar jos patvirtinimo metu tai nebuvo pagalba, o tokia ji tapo vėliau dėl bendrosios rinkos vystymosi, ir nebuvo atitinkamos valstybės narės pakeista“, matyti, kad valstybės paramos priemonė, kuri nėra valstybės pagalba jos suteikimo momentu, gali tokia tapti vėliau.

63 Taip pat reikia priminti, kad Sprendimo *Kremikovtzi* (C-262/11, EU:C:2012:760), susijusio su 2005 m. Stojimo aktu, į kurį iš esmės perkeltos 2003 m. Stojimo akto nuostatos, pateiktos šio sprendimo 2 ir 3 punktuose, 52 punkte Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad priemonėms, kurias Bulgarijos

Respublika įgyvendino iki savo įstojimo į Sąjungą, tačiau kurios, pirma, tebetaikomos po šios datos ir, antra, įstojimo dieną atitinka EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatytus kumuliacinius kriterijus, taikomos specialios taisyklės, įtvirtintos 2005 m. Stojimo akto V priede.

- 64 Sprendimo *Kremikovtzi* (C-262/11, EU:C:2012:760) 54 punkte Teisingumo Teismas patikslino, kad, kaip galima matyti, be kita ko, iš Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto i papunkčio ir c punkto, aiškinamų kartu su 2005 m. Stojimo akto 2 straipsniu, EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai gali būti tiesiogiai taikomi tik nuo minėto Bulgarijos įstojimo ir tik aplinkybėms, susiklosčiusioms po šios datos.
- 65 Tai reiškia, kad skundžiamo sprendimo 65 punkte Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai priėjo prie išvados, kad Vengrijos įstojimo į Sąjungą dieną pagalbos priemonė, kuri taikoma ir po šios datos, turi būti įvertinta atsižvelgiant į EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatytas keturias sąlygas. Kaip Bendrasis Teismas teisingai nusprendė tame pačiame punkte, padarius bet kokią kitą išvadą netektų prasmės Stojimo sutarties autorių tikslas, primintas šio sprendimo 61 punkte. Požiūris, kurio antrajame apeliacinio skundo pagrinde laikosi *Dunamenti Erőmű*, lemtų tai, kad tokios valstybės narės kaip Vengrija, kuri į Sąjungą įstojo 2004 m. gegužės 1 d., atveju Komisija nekontroliuotų iki tos datos priimtų priemonių, kurios nebuvo valstybės pagalba jas priimant, tačiau vėliau tapo tokia pagalba ir ja tebėra po šios datos.
- 66 Taigi skundžiamo sprendimo 61 ir 62 punktuose Bendrasis Teismas taip pat padarė teisėtą išvadą, kad tai, ar nagrinėjama EEPS jos sudarymo dieną ar iki Vengrijos įstojimo į Sąjungą buvo su bendrąja rinka suderinama pagalba, neturi reikšmės šią sutartį pripažįstant valstybės pagalba šią įstojimo dieną.
- 67 To, kas išdėstyta šio sprendimo 65 ir 66 punktuose, negali paneigti *Dunamenti Erőmű* argumentas, kad Sąjungos teismų praktikoje buvo įtvirtintas principas, pagal kurį valstybės priemonė pagal EB 87 straipsnio 1 dalį turi būti vertinama jos priėmimo dieną. Kaip pabrėžia Komisija, sprendimai, kuriais šiuo atžvilgiu remiasi *Dunamenti Erőmű*, nėra susiję su pagalbos priemonėmis, kurias valstybė narė priėmė prieš įstodama į Sąjungą ir kurios buvo toliau taikomos po šio įstojimo, kaip antai nagrinėjama EEPS, beje, priklausanti specialiai teisės normų sistemai, aprašyti šio sprendimo 59 ir 61 punktuose.
- 68 Galiausiai bet kuriuo atveju Komisijos sprendimuose ar jos gairėse įtvirtinta praktika, net jeigu pagrįstų požiūrį, kurio laikosi *Dunamenti Erőmű* antrajame apeliacinio skundo pagrinde, negali būti privaloma Teisingumo Teismui, kai jis aiškina su valstybės pagalba susijusias Sąjungos taisykles. Todėl bet koks su šia praktika siejamas argumentas turi būti atmestas.
- 69 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, reikia atmesti apeliacinio skundo antrąjį pagrindą kaip nepagrįstą.

Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo, siejamo su tuo, kad apeliantės neįgijo pranašumo

Šalių argumentai

- 70 Trečiajame pagrinde *Dunamenti Erőmű* teigia, kad skundžiamo sprendimo 68 ir 69 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai atmetė argumentus dėl jos privatizavimo ir padarė išvadą, kad nagrinėjama EEPS suteikė apeliantėms pranašumą, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį. Konkrečiai kalbant, nusprendęs, kad vertinant, ar buvo suteikta valstybės pagalba, reikšmės turi Vengrijos įstojimo į Sąjungą data, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į *Dunamenti Erőmű* privatizavimo aplinkybes, nes nagrinėjama EEPS buvo sudedamoji šio privatizavimo dalis.
- 71 Šį trečiąjį pagrindą sudaro trys dalys.

- 72 Trečiojo pagrindo pirmoje dalyje *Dunamenti Erőmŭ* teigia, kad nagrinėjama EEPS nesuteikė apeliantėms pranašumo, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, nes MVM veikė kaip privati investuotoja, kai sudarė šią sutartį kaip parengiamąją priemonę, skirtą *Dunamenti Erőmŭ* privatizavimui palengvinti.
- 73 Šiuo klausimu *Dunamenti Erőmŭ* nurodė, kad dešimtojo dešimtmečio viduryje energijos tiekimo srityje Vengrija siekė kuo mažesnėmis sąnaudomis užtikrinti tiekimo saugumą, modernizuoti infrastruktūrą ir laikytis naujų su aplinkosauga susijusių normų, taip pat įgyvendinti reikiamą energijos sektoriaus restruktūrizavimą. Anot *Dunamenti Erőmŭ*, šie tikslai turėjo būti pasiekti, be kita ko, taikant privatizavimo programą.
- 74 Šiomis aplinkybėmis 1995 m. spalio 10 d. *Dunamenti Erőmŭ* ir MVM sudarė nagrinėjamą EEPS tam, kad būtų galima nedelsiant privatizuoti *Dunamenti Erőmŭ*. Taigi 1995 m. gruodžio mėn. pastarąją įsigijo *Electrabel*.
- 75 *Dunamenti Erőmŭ* pabrėžia, kad privatizavimo atveju Komisija turi patikrinti, ar atitinkama valstybė narė siekė gauti maksimalų pelną arba patirti kuo mažesnės žalos dėl pardavimo. Pateikdama nuorodą, be kita ko, į Sprendimą *Ispanija / Komisija* (C-278/92–C-280/92, EU:C:1994:325, 28 punktą) *Dunamenti Erőmŭ* priduria, kad valstybė narė veikia kaip privati investuotoja, jei valstybės turtą parduoda, pirma, paskelbusi viešą, besąlyginį ir atvirą konkurencijai konkursą ir, antra, didžiausią kainą pasiūliusiam dalyviui.
- 76 Šioje byloje tinkamai taikant privataus investuotojo kriterijų aiškiai matyti, kad nagrinėjama EEPS nesuteikia jokio pranašumo apeliantėms, nes tenkinamos šio sprendimo 75 punkte primintos sąlygos. Konkrečiai kalbant, buvo paskelbtas viešas ir atviras konkurencijai konkursas ir pasirinktas didžiausią kainą pasiūliusio dalyvio, t. y. *Electrabel*, pasiūlymas. Be to, Vengrijos valstybė įdarbino nepriklausomą finansų specialistą, kuris rekomendavo privatizuoti sudarant tokią sutartį. Ši valstybė siekė gauti maksimalų pelną ir tinkamai atsižvelgė į nagrinėjamą EEPS nustatydamą privatizavimo kainą. Tai, kad Vengrija iš šio pardavimo gavo pelno, pripažino šios valstybės audito tarnyba.
- 77 Trečiojo pagrindo antroje dalyje *Dunamenti Erőmŭ* tvirtina, kad bet kuriuo atveju, net jeigu nagrinėjama EEPS suteikė kokį nors pranašumą, jo neliko pardavus šią bendrovę. Pateikdama nuorodą į sprendimus *Banks* (C-390/98, EU:C:2001:456, 78 punktą) ir *Falck ir Acciaierie di Bolzano / Komisija* (C-74/00 P ir C-75/00 P, EU:C:2002:524, 180 punktą) *Dunamenti Erőmŭ* priduria, kad tuo atveju, kai pagalbą gavusi bendrovė parduodama rinkos kaina, pardavimo kaina atspindi ankstesnės pagalbos pasekmes, o šios bendrovės pardavėjas išsaugo dėl šios pagalbos įgytą pranašumą.
- 78 Nagrinėjamu atveju į dėl nagrinėjamą EEPS gautą pranašumą buvo atsižvelgta nustatant kainą, kurią *Electrabel* mokėjo už *Dunamenti Erőmŭ*, todėl *Electrabel* iš anksto atlygino šio pranašumo vertę Vengrijos valstybei. Anot *Dunamenti Erőmŭ*, būtent šiai valstybei teko šio pranašumo vertė po 1995 m. įvykdyto privatizavimo, nes *Dunamenti Erőmŭ* įgijo *Electrabel* per atvirą konkurencijai ir viešą konkursą. Darytina išvada, kad, neatsižvelgiant į pagalbos egzistavimo vertinimo laikotarpį, netenkinamas vienas iš keturių kriterijų, kurie turi būti įvykdyti, kad nagrinėjama EEPS būtų pripažinta valstybės pagalba.
- 79 *Dunamenti Erőmŭ* kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad šis neišnagrinėjo jos ir *Electrabel* teisinio subjektiškumo klausimo, kad atsakytų į jos argumentą, siejamą su tuo, kad visa galima iš nagrinėjamą EEPS gauta pagalba buvo gražinta ją privatizavus. Skundžiamo sprendimo 68 ir 69 punktuose Bendrasis Teismas atmetė šį argumentą paprasčiausiai pateikęs nuorodą į 2003 m. Stojimo akto IV priedą ir padaręs išvadą, kad atsižvelgiant į tai, jog šis privatizavimas buvo įvykdytas iki Vengrijos įstojimo į Sąjungą, minėtas argumentas neturi reikšmės.

- 80 *Dunamenti Erŏmŭ* teigia, kad Sprendime *AceaElectrabel / Komisija* (T-303/05, EU:T:2009:312) Bendrasis Teismas konstatavo, jog bendrovės kontrolė ir identiškios ar panašios ekonominės veiklos vykdymas yra esminiai veiksniai nustatant ekonominio vieneto egzistavimą. Kadangi *Dunamenti Erŏmŭ* ir *Electrabel* situacijai buvo būdingi visi šie veiksniai skundžiamo sprendimo paskelbimo dieną, reikia daryti išvadą, kad jos sudarė vieną ekonominį vienetą.
- 81 Anot *Dunamenti Erŏmŭ*, Komisijos subsidiariai pateiktų argumentų siekiant įrodyti, kad trečiojo pagrindo antra dalis nepagrįsta, skundžiamame sprendime nėra, todėl juos reikia atmesti. Be to, Sprendimo *Elliniki Nafpigokataskevastiki ir kt. / Komisija* (T-384/08, EU:T:2011:650) 66–68 punktai, į kuriuos Komisija pateikia nuorodą, neturi reikšmės, nes jie susiję su valstybės garantijos atrankiniu pobūdžiu ir priskyrimu.
- 82 Trečiojo pagrindo trečioje dalyje *Dunamenti Erŏmŭ* tvirtina, kad Vengrijos įstojimas į Sąjungą neturėjo jokios įtakos tam, kad nagrinėjama EEPS iki šio įstojimo buvo esminis privatizavimo elementas, nesuteikiantis pranašumo apeliantėms. Konkrečiai kalbant, šis įstojimas negalėjo turėti jokios įtakos aplinkybei, kad apeliantėms nebuvo suteiktas joks pranašumas sudarius nagrinėjamą EEPS ir kad parduodant *Dunamenti Erŏmŭ* Vengrijos valstybė veikė kaip privati investuotoja. Dėl Vengrijos teisės aktų pakeitimo po šios valstybės narės įstojimo į Sąjungą negali atsirasti pranašumas, kurio prieš tai nebuvo.
- 83 *Dunamenti Erŏmŭ* mano, kad Bendrasis Teismas akivaizdžiai supainiojo datą, kai turėjo vertinti su valstybės pagalbos egzistavimu susijusius kriterijus, su data, kai taisyklės dėl valstybės pagalbos tapo privalomos Vengrijai.
- 84 Komisija visų pirma teigia, kad trečiąjį pagrindą galima atmesti tik tuo atveju, jei data, kuri yra reikšminga vertinant pagalbos egzistavimą, sutampa su Vengrijos įstojimo į Sąjungą data. Klausimas, kurie veiksniai susiję su 2004 m. gegužės 1 d. prasidedančiu laikotarpiu, yra fakto klausimas, kurio negalima nagrinėti apeliaciniame procese, nes *Dunamenti Erŏmŭ* nesirėmė įrodymų iškraipymu.
- 85 Subsidiariai Komisija teigia, kad nė viena iš trijų *Dunamenti Erŏmŭ* pateikto trečiojo pagrindo dalių nėra teisiškai pagrįsta.
- 86 Dėl pirmos dalies Komisija, pateikdama nuorodą į Sprendimą *Elliniki Nafpigokataskevastiki ir kt. / Komisija* (T-384/08, EU:T:2011:650, 66–68 punktai), teigia, kad pirkėjo pranašumo neturėjimas nereiškia, kad nebuvo suteiktas pranašumas nupirktai veiklai. Be to, Sprendime *Komisija / Scott* (C-290/07 P, EU:C:2010:480, 5–11, 25 ir 26 punktai) išvadai, kad įmonei buvo suteikta pagalba, neturėjo įtakos tai, kad šios įmonės akcijų įsigijo kita įmonė, ar tai, kad buvo nupirktas turtas, kuris atsirado dėl trečios įmonės pagalbos. Iš to matyti, kad aplinkybė, jog įgijėjas sumoka rinkos kainą ir dėl to pats negauna jokios pagalbos, neturi reikšmės vertinant, ar įgytas subjektas gavo pagalbą.
- 87 Dėl trečiojo pagrindo antros dalies Komisija teigia, kad *Dunamenti Erŏmŭ* painioja įgytam subjektui suteiktą pagalbą su šio subjekto įgijėjui suteikta pagalba. Tai, kad pirkėjas moka rinkos kainą ir dėl to pats negauna pagalbos, neturi reikšmės vertinant, ar įgytas subjektas gavo pagalbą.
- 88 Sprendimo *Banks* (C-390/98, EU:C:2001:456) 78 punktas buvo pateiktas kaip pavyzdys ir jis susijęs su pagalbos susigrąžinimo, o ne su jos buvimo klausimu. Sprendimo *Vokietija / Komisija* (C-277/00, EU:C:2004:238) 80–81 punktuose Teisingumo Teismas aiškiai nustatė, kad bylos, kurioje buvo priimtas pirmasis iš šių sprendimų, pobūdis yra kitoks. Komisija pabrėžia, kad šioje byloje *Dunamenti Erŏmŭ* tęsė veiklą atitinkamoje rinkoje, išsaugodama gautą pranašumą.

- 89 Galiausiai, kiek tai susiję su trečiojo pagrindo trečia dalimi, kadangi tai, kad MVM veikė kaip privati investuotoja sudarydama nagrinėjamą EEPS, o *Electrabel* įsigydama *Dunamenti Erőmű* sumokėjo rinkos kainą, neturi reikšmės sprendžiant, ar pastaroji gavo pranašumą dėl šios sutarties įgyvendinimo po Vengrijos įstojimo į Sąjungą, šiuo klausimu taip pat neturi reikšmės šio įstojimo poveikis šioms aplinkybėms.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 90 Iš pradžių reikia atmesti Komisijos argumentą, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas nepriimtinas, nes tas argumentas grindžiamas klaidingu to pagrindo aiškinimu. Iš tiesų šiame pagrinde kalbama ne apie tai, kokius veiksnius galima susieti su 2004 m. gegužės 1 d. prasidėjusiu laikotarpiu, bet apie tai, ar Bendrasis Teismas turėjo teisę neatsižvelgti į tam tikrus veiksnius vertindamas, ar nagrinėjama EEPS suteikė apeliantėms pranašumą, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį. Šis klausimas (o tai yra teisės klausimas) gali būti iškeltas apeliaciniame procese.

– Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo pirmos dalies

- 91 Trečiojo pagrindo pirmoje dalyje *Dunamenti Erőmű* iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 69 punkte nusprendė, kad nagrinėjama EEPS suteikė apeliantėms pranašumą, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, nes, pirma, sudarydama šią sutartį MVM veikė kaip privati investuotoja, antra, Vengrijos valstybė per *Dunamenti Erőmű* privatizavimą veikė kaip privati investuotoja.
- 92 Visų pirma reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia *Dunamenti Erőmű*, skundžiamo sprendimo 69 punkte Bendrasis Teismas nekonstatavo, kad nagrinėjama EEPS suteikė apeliantėms pranašumą, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, o tik padarė išvadą, kad Komisija turi įvertinti, ar ši bendrovė įgijo pranašumą, kurį suteikia EEPS, nuo 2004 m. gegužės 1 d. Iš skundžiamo sprendimo, būtent iš jo 28 ir 29 punktų, aiškiai matyti, kad valstybės pagalbą, kurios egzistavimą Komisija konstatavo ginčijamame sprendime ir kurią dėl šios priežasties skundžiamame sprendime nagrinėjo Bendrasis Teismas, sudarė pranašumas, kurį ši sutartis suteikė vien *Dunamenti Erőmű*, o ne jos akcininkams.
- 93 Taigi tiek, kiek apeliacinio skundo trečiojo pagrindo pirmoje dalyje Bendrasis Teismas kaltinamas tuo, kad konstatavo, jog nagrinėjama EEPS suteikė pranašumą *Electrabel*, ši pirma dalis grindžiama klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu, todėl turi būti atmesta kaip nepagrįsta.
- 94 Antra, kalbant apie šio sprendimo 72–74 punktuose išdėstytus argumentus, kad sudarydama nagrinėjamą EEPS MVM elgėsi kaip rinkos ekonomikos sąlygomis veikianti privati investuotoja, konstatuotina, kad šie argumentai negali įrodyti, jog ši sutartis nuo 2004 m. gegužės 1 d. nesuteikė pranašumo *Dunamenti Erőmű*. Kaip matyti iš šio sprendimo 66 punkto, tai, ar minėta sutartis jos sudarymo dieną ar iki Vengrijos įstojimo į Sąjungą buvo su bendrąja rinka suderinama valstybės pagalba, neturi reikšmės nustatant, ar ta sutartis buvo valstybės pagalba šio įstojimo dieną.
- 95 Taip pat negalima sutikti su šio sprendimo 75 ir 76 punktuose išdėstytais argumentais dėl bendrovės *Dunamenti Erőmű* pardavimo *Electrabel*, nes, kaip matyti iš šio sprendimo 92 punkto, atitinkama valstybės pagalba kyla ne iš paties pardavimo, bet iš nagrinėjamos EEPS, kiek ji taikoma nuo 2004 m. gegužės 1 d. Be to, šiuose argumentuose *Dunamenti Erőmű* taip pat nepaaiškina, kodėl Bendrasis Teismas klaidingai taikė privataus investuotojo kriterijų Vengrijos įstojimo į Sąjungą dieną.
- 96 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 94 ir 95 punktuose, trečiojo pagrindo pirma dalis taip pat turi būti atmesta, kiek ji susijusi su taikant nagrinėjamą EEPS *Dunamenti Erőmű* suteikto pranašumo buvimu.

97 Todėl reikia atmesti visą šią pirmą dalį.

– Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo antros dalies

- 98 Trečiojo pagrindo antroje dalyje *Dunamenti Erŏmŭ* iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes skundžiamo sprendimo 68 ir 69 punktuose konstatavo, kad nereikia atsižvelgti į pirmojoje instancijoje jos pateiktus argumentus, susijusius su tuo, kad *Electrabel* tariamai grąžino nagrinėjamą pagalbą, nes akcininkė pasikeitė prieš Vengrijai įstojant į Sąjungą. *Dunamenti Erŏmŭ* tvirtina, kad jei Bendrasis Teismas būtų atsižvelgęs į šiuos argumentus, jis būtų padaręs išvadą, kad, sumokėjusi rinkos kainą už šią bendrovę, *Electrabel* iš anksto grąžino visą pranašumo vertę Vengrijos valstybei ir kad *Dunamenti Erŏmŭ* neįgijo pranašumo dėl nagrinėjamos EEPS, neatsižvelgiant į laikotarpį, kuriuo remiantis vertinamas valstybės pagalbos buvimas.
- 99 Reikia priminti, kad, kaip konstatuota šio sprendimo 65 punkte, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai vertindamas tai, ar nagrinėjama EEPS suteikė valstybės pagalbą, reikšminga laikė Vengrijos įstojimo į Sąjungą dieną.
- 100 Skundžiamo sprendimo 69 ir 70 punktuose Bendrasis Teismas kaip netinkamą atmetė *Dunamenti Erŏmŭ* pirmojoje instancijoje pateiktą argumentą, susijusį su tariamu pagalbos grąžinimu privatizavus šią bendrovę, motyvuodamas tuo, kad dėl šio privatizavimo akcininkė pasikeitė prieš šio sprendimo 99 punkte minėtą reikšmingą datą.
- 101 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas daug kartų pabrėžė bendro vertinimo, kurį reikia atlikti nagrinėjant tai, ar buvo suteiktas pranašumas, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, svarbą.
- 102 Konkrečiai kalbant, dėl rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus taikymo Teisingumo Teismas nusprendė, kad nagrinėdama, ar valstybė veikia kaip akcininkė ir ar todėl konkrečiu atveju taikytinas privataus investuotojo kriterijus, Komisija turi atlikti bendrą vertinimą ir atsižvelgti ne tik į atitinkamos valstybės narės pateiktą informaciją, bet ir į bet kokias kitas konkrečiu atveju reikšmingas aplinkybes, jai leidžiančias nustatyti, ar nagrinėjamą priemonę lėmė minėtos valstybės narės kaip akcininkės ar kaip viešosios valdžios subjekto statusas. Šiuo aspektu ypač gali būti reikšmingi šios priemonės pobūdis ir objektas, jos kontekstas, taip pat siekiamas tikslas ir šiai priemonei taikomos taisyklės (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 86 punktą*).
- 103 Be to, kai Komisija siekia nustatyti, ar įvykdytos privataus investuotojo kriterijaus taikytinumo ir taikymo sąlygos, ji gali atsisakyti nagrinėti atitinkamos valstybės narės pateiktą reikšmingą informaciją tik jeigu pateikti įrodymai buvo nustatyti po sprendimo atlikti nagrinėjamą investiciją priėmimo. Siekiant taikyti privataus investuotojo kriterijų reikšmės turi tik turima informacija ir pokyčiai, kurie galėjo būti numatyti sprendimo atlikti investiciją priėmimo momentu. Taip yra visų pirma tuomet, kai Komisija valstybės pagalbos buvimą nagrinėja atsižvelgdama į investicijas, apie kurias jai nebuvo pranešta ir kurias atitinkama valstybė narė jau buvo atlikusi jos vykdomo nagrinėjimo momentu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 104 ir 105 punktus*).
- 104 Darytina išvada, kad siekdama nustatyti, ar buvo suteiktas pranašumas, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, visų pirma taikydama privataus investuotojo kriterijų, Komisija turi atlikti bendrą atitinkamos pagalbos priemonės vertinimą, remdamasi turima informacija ir pokyčiais, kurie galėjo būti numatyti sprendimo suteikti šią pagalbą priėmimo momentu, ir atsižvelgdama, be kita ko, į šios pagalbos kontekstą.

- 105 Todėl informacija apie įvykius, susiklosčiusius iki valstybės priemonės priėmimo dienos, kuri turima tą dieną, gali būti reikšminga tiek, kiek ji gali padėti nagrinėjant klausimą, ar dėl šios priemonės įgyjamas pranašumas, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį.
- 106 Iš to, kas išdėstyta šio sprendimo 99–105 punktuose, matyti, kad šiuo atveju siekdama nustatyti, ar nagrinėjama EEPS suteikė valstybės pagalbą, Komisija turėjo įvertinti šią sutartį atsižvelgdama į jos kontekstą Vengrijos įstojimo į Sąjungą dieną, remdamasi visa tą dieną turėta reikšminga informacija, įskaitant, jei tai tinkama, informaciją apie įvykius iki tos datos.
- 107 Konstatuotina, kad skundžiamo sprendimo 69 ir 70 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai pripažino netinkamu *Dunamenti Erŏmŭ* pirmojoje instancijoje pateiktą argumentą, susijusį su tariamu dėl nagrinėjamos EEPS suteiktos pagalbos grąžinimu šią bendrovę pardavus *Electrabel*, motyvuodamas vien tuo, kad šis pardavimas buvo įvykdytas prieš Vengrijai įstojant į Sąjungą.
- 108 Tačiau reikia priminti, kad jeigu Bendrojo Teismo sprendimo motyvais pažeidžiama Sąjungos teisė, tačiau to sprendimo rezoliucinė dalis pasirodo pagrįsta dėl kitų teisinių motyvų, dėl tokio pažeidimo šis sprendimas negali būti panaikintas, o reikia pakeisti motyvus (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Lestelle / Komisija*, C-30/91 P, EU:C:1992:252, 28 punktą ir Sprendimo *FIAMM ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-120/06 P ir C-121/06 P, EU:C:2008:476, 187 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 109 Šis atvejis yra būtent toks.
- 110 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką neteisėtos pagalbos sugrąžinimu siekiama atkurti prieš tai buvusią padėtį ir šis tikslas pasiekiamas, kai atitinkamą pagalbą, prirėikus – su palūkanomis, grąžina jos gavėjas arba, kitaip tariant, įmonės, kurios ja realiai pasinaudojo. Sugrąžindamas pagalbą jos gavėjas praranda rinkoje prieš konkurentus įgytą pranašumą ir atkuriamas prieš pagalbos išmokėjimą buvusi padėtis (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-277/00, EU:C:2004:238, 74 ir 75 punktus).
- 111 Todėl pagrindinis neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos susigrąžinimo tikslas yra panaikinti konkurencijos iškraipymą dėl neteisėta pagalba suteikto konkurencinio pranašumo (Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-277/00, EU:C:2004:238, 76 punktą).
- 112 Kaip matyti iš nusistovėjusios teismo praktikos, jei įmonė, kuriai suteikta neteisėta valstybės pagalba, yra parduodama už rinkos kainą, t. y. už didžiausią kainą, kurią įprastomis konkurencijos sąlygomis privatus investuotojas pasiruošęs mokėti už šią bendrovę esant tokiai situacijai, kurioje ta bendrovė atsidūrusi, be kita ko, po valstybės pagalbos suteikimo, pagalbos elementas buvo įvertintas pagal rinkos kainą ir įtrauktas į pirkimo kainą. Tokiomis sąlygomis pirkėjo negalima laikyti įgijusiu pranašumą prieš kitus rinkoje veikiančius ūkio subjektus (žr. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-277/00, EU:C:2004:238, 80 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 113 Tuo atveju, kai įmonė, kuriai buvo suteikta neteisėta valstybės pagalba, išsaugo savo teisinį subjektiškumą ir toliau pati vykdo iš valstybės pagalbos subsidijuojamą veiklą, paprastai ji išsaugo konkurencinį pranašumą, susijusį su šia pagalba, taigi būtent ji turi būti įpareigota sugrąžinti šią pagalbą atitinkančią sumą. Todėl negalima reikalauti, kad tokią pagalbą sugrąžintų pirkėjas (žr. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-277/00, EU:C:2004:238, 81 punktą).
- 114 Šioje byloje pažymėtina, kad iš skundžiamo sprendimo 1, 68 ir 69 punktų matyti, jog (tai nėra ginčijama šiame apeliaciniame skunde) dešimtojo dešimtmečio viduryje *Dunamenti Erŏmŭ* buvo privatizuojama pakeičiant akcininkę – pardavus tos bendrovės akcijas; taigi tuo momentu, kai Bendrasis Teismas vertino aplinkybes, maždaug 75 % *Dunamenti Erŏmŭ* akcinio kapitalo priklausė *Electrabel*. Be to, iš minėto sprendimo 1 ir 2 punktų, kurie Teisingumo Teisme neginčijami, matyti, kad *Dunamenti Erŏmŭ* yra Vengrijos elektros energijos rinkoje veikianti elektros energijos gamintoja, kuri po privatizavimo toliau eksploatavo su nagrinėjama EEPS susijusią elektrinę.

- 115 Tokiomis aplinkybėmis teismo praktikos, kurią Bendrasis Teismas cituoja skundžiamo sprendimo 70 punkte ir kuria apeliaciniame skunde *Dunamenti Erőmű* grindžia savo argumentą, susijusį su tariamu dėl nagrinėjamos EEPS gautos pagalbos grąžinimu, negalima aiškinti taip, kad dėl šios bendrovės privatizavimo dešimtajame dešimtmetyje buvo realiai sugrąžinta pagalba, kuri jai buvo suteikta dėl nagrinėjamos EEPS. Konkrečiai kalbant, net jeigu šią bendrovę Vengrijos valstybė pardavė *Electrabel* už rinkos kainą, o ši kaina visapusiškai atspindėjo dėl nagrinėjamos EEPS įgytą pranašumą, iš Bendrojo Teismo padarytų išvadų, išdėstytų šio sprendimo 114 punkte, matyti, kad po privatizavimo *Dunamenti Erőmű* išlaikė savo teisinį subjektiškumą ir toliau vykdė veiklą, susijusią su nagrinėjama valstybės pagalba, todėl ši bendrovė rinkoje išsaugojo faktinį pranašumą prieš savo konkurentus, įgytą dėl tos sutarties, kiek ji taikoma nuo 2004 m. gegužės 1 d.
- 116 Darytina išvada, kad, kaip teigia Komisija, net jeigu Vengrijos valstybė galėjo gauti naudos iš *Dunamenti Erőmű* privatizavimo, ši aplinkybė nesukliudė tai bendrovei, pasikeitus jos akcininkams per 1995 m. privatizavimą, toliau faktiškai naudotis pranašumu, įgytu dėl nagrinėjamos EEPS, kuri, kaip išdėstyta šio sprendimo 6 punkte, turėjo galioti iki 2010 m. ar 2015 m., nelygu koks blokas. Taigi, bet kokia nauda, kurią Vengrijos valstybė galėjo gauti iš šio privatizavimo, negalėjo pašalinti konkurencijos iškraipymo, atsiradusio dėl bendrovei *Dunamenti Erőmű* pagal šią sutartį suteikto konkurencinio pranašumo.
- 117 Šios išvados nepaneigia *Dunamenti Erőmű* argumentas, kad Bendrajam Teismui vertinant aplinkybes ji su *Electrabel* sudarė vieną ekonominį vienetą, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo praktiką, nes bendro pobūdžio *Dunamenti Erőmű* teiginiai, kuriais grindžiamas šis argumentas, negali paneigti šio sprendimo 114 punkte išdėstytų Bendrojo Teismo išvadų, kurių, beje, kaip pažymėta tame punkte, apeliaciniame skunde *Dunamenti Erőmű* neginčijo.
- 118 Todėl net jeigu Bendrasis Teismas padarė klaidingą išvadą, kad vien aplinkybės, jog *Dunamenti Erőmű* buvo privatizuota prieš tą dieną, kai turėjo būti nagrinėjamas valstybės pagalbos egzistavimas, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, pakanka pagrįsti tam, kad į šios bendrovės argumentą, susijusį su tariamu pagalbos grąžinimu įvykdžius šį privatizavimą, nebūtų atsižvelgta jam vertinant klausimą, ar nagrinėjama EEPS suteikė valstybės pagalbą, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, reikia konstatuoti, kad šios bylos aplinkybėmis, išdėstytomis skundžiamame sprendime, patvirtindamas tokios pagalbos egzistavimą Bendrasis Teismas galėjo atmesti šį argumentą dėl kitų motyvų nei išdėstyti šio sprendimo 69 ir 70 punktuose. Tokiomis aplinkybėmis šio sprendimo 170 punkte konstatuota teisės klaida neturi įtakos išvadai, prie kurios Bendrasis Teismas priėjo šiuo klausimu, taigi taip pat neturi įtakos skundžiamo sprendimo rezoliucinei daliai.
- 119 Iš to matyti, kad trečiojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta.
- Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo trečios dalies
- 120 Reikia pažymėti, kad šioje trečioje dalyje pateiktais argumentais, išdėstytais šio sprendimo 82 punkte, *Dunamenti Erőmű*, remdamasi bendrais teiginiais, tik teigia, kad Vengrijos įstojimas į Sąjungą neturėjo jokios įtakos tam, kad joks pranašumas nebuvo suteiktas apeliantėms sudarius nagrinėjamą EEPS ar bendrovei *Electrabel* įgijus *Dunamenti Erőmű*, tačiau nepaaiškina, kodėl Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą patvirtinęs, kad dėl tos sutarties šio įstojimo dieną buvo suteiktas pranašumas, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį.
- 121 Taigi konstatuotina, kad *Dunamenti Erőmű* šiuo klausimu pateikti argumentai grindžiami prielaida, kad tai, ar nagrinėjama EEPS suteikė valstybės pagalbą, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, tos sutarties sudarymo dieną ir *Dunamenti Erőmű* privatizavimo dieną, yra svarbu ar net turi lemiamos reikšmės vertinant, ar ši sutartis suteikė valstybės pagalbą Vengrijos įstojimo į Sąjungą dieną. Tačiau atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 65 ir 66 punktuose nagrinėjant antrąjį apeliacinio skundo pagrindą, šį argumentą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

- 122 Išsamumo sumetimais reikia pažymėti, kad šio sprendimo 83 punkte išdėstytais argumentais, kuriuos *Dunamenti Erŏmŭ* pateikia trečiojo pagrindo trečioje dalyje, susijusioje su datos, reikšmingos siekiant išsiaiškinti, ar buvo suteikta valstybės pagalba, nustatymu, tik pakartojami argumentai, kurie jau buvo atmesti nagrinėjant antrąjį pagrindą.
- 123 Taigi reikia atmesti apeliacinio skundo trečiojo pagrindo trečią dalį, todėl ir visą trečiąjį pagrindą.

Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo, siejamo su tuo, kad MVM pareiga nupirkti minimalų elektros energijos kiekį nesuteikė pranašumo

Šalių argumentai

- 124 *Dunamenti Erŏmŭ* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą ir neįvykdė teisminės kontrolės pareigos, kai neįrodęs, jog kyla struktūrinė rizika, padarė išvadą, kad MVM pareiga nupirkti minimalų elektros energijos kiekį reišė pranašumą.
- 125 Skundžiamo sprendimo 112 punkte Bendrasis Teismas pripažino, kad *Dunamenti Erŏmŭ* pateikė įrodymų, patvirtinančių, jog MVM niekada nebuvo priversta tam tikrais metais iš *Dunamenti Erŏmŭ* nupirkti didesnio kiekio elektros energijos nei tas, kurį ji būtų nusprendusi pirkti nesant nagrinėjamos EEPS. Nepaisydamas šio teiginio Bendrasis Teismas, kaip ir Komisija, tiesiog padarė išvadą, kad tai, jog tam tikrais metais MVM nusipirko daug didesnę elektros energijos kiekį nei minimalus privalomas kiekis, nereiškia, kad MVM nekilo šiai pareigai būdinga rizika.
- 126 Anot *Dunamenti Erŏmŭ*, remdamasis vien tuo, kad gali kilti struktūrinė rizika ir nenustatęs, kad tokia rizika iš tikrųjų kilo, Bendrasis Teismas neįvykdė savo pareigos atlikti teisminę kontrolę. Jei Bendrasis Teismas būtų teisingai įvertinęs šią riziką, būtų padaręs išvadą, kad pranašumas nebuvo suteiktas, nes būtų konstatavęs, jog MVM niekada nebuvo priversta kiekvienais metais pirkti iš *Dunamenti Erŏmŭ* didesnio elektros energijos kiekio už tą, kurį būtų nusprendusi pirkti nesant nagrinėjamos EEPS, taigi ji laisvai sprendė dėl ketinamo pirkti elektros energijos kiekio. *Dunamenti Erŏmŭ* priduria, kad jei mokėta kaina nebūtų buvusi rinkos kaina, MVM vietoj šios bendrovės būtų pasirinkusi kitą gamintoją, bent jau dėl elektros energijos kiekio, viršijančio minimalų privalomą nupirkti kiekį, nes, kaip Komisija pripažino ginčijamame sprendime, buvo alternatyvių gamybos pajėgumų ir papildomų importo galimybių.
- 127 Komisija mano, kad ketvirtasis pagrindas nepriimtinas, nes *Dunamenti Erŏmŭ* nenurodė skundžiamo sprendimo dalies, kurioje būtų padaryta teisės klaida. Ši bendrovė pateikia nuorodą į to sprendimo 112 punktą, tačiau nenurodo, kodėl šis punktas turi būti panaikintas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Bergaderm ir Goupil / Komisija*, C-352/98 P, EU:C:2000:361, 34 punktą ir Sprendimo *Prancūzija / Monsanto ir Komisija*, C-248/99 P, EU:C:2002:1, 68 ir 69 punktus).
- 128 Jei Teisingumo Teismas konstatuotų, kad šis pagrindas susijęs su skundžiamo sprendimo 112 punktu, Komisijos manymu, šis pagrindas būtų netinkamas.
- 129 Jei Teisingumo Teismas atmetų ir šį Komisijos argumentą, ji teigia, kad bet kuriuo atveju ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 130 Iš pradžių reikia atmesti Komisijos argumentą, kad ketvirtasis pagrindas nepriimtinas, nes tame pagrindė nėra pakankamai tiksliai nurodyta skundžiamo sprendimo dalis, kurioje padaryta teisės klaida. Iš tiesų tą pagrindą pagrindžiančiuose argumentuose *Dunamenti Erŏmŭ* aiškiai kalba apie skundžiamo sprendimo 112 punktą.

- 131 Be to, tiek, kiek *Dunamenti Erőmŭ* argumentai siejami su tuo, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes nagrinėdamas, ar buvo suteiktas pranašumas, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, nenustatė struktūrinės rizikos buvimo, šios bendrovės negalima kaltinti nenurodžius konkrečių minėto sprendimo dalių (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 423 punktą).
- 132 Vis dėlto ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti kaip netinkamą. Net jeigu MVM pareiga nupirkti minimalų elektros energijos kiekį nereikia pranašumo, *Dunamenti Erőmŭ* nekelia abejonų dėl, be kita ko, skundžiamo sprendimo 117 punkte padarytos išvados, kad Bendrajame Teisme nebuvo ginčijama tai, jog garantijų suteikimas, kuriuo siekiama padengti kapitalo sąnaudas, yra pranašumas, atsižvelgiant į praktiką, kurios laikomasi konkurencingose rinkose.
- 133 Darytina išvada, kad vien aplinkybės, net jeigu ji būtų nustatyta, kad MVM pareiga nupirkti minimalų elektros energijos kiekį nereikšė pranašumo, bet kuriuo atveju nepakanka įrodyti, kad nagrinėjama EEPS nesuteikė pranašumo.
- 134 Tokiomis aplinkybėmis Bendrojo Teismo negalima kaltinti dėl to, kad jis neįvykdė savo pareigos atlikti teisminę kontrolę, kai vertindamas pranašumo egzistavimą, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, nenustatė, kad kilo struktūrinė rizika.
- 135 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas.

Dėl apeliacinio skundo penktojo pagrindo, siejamo su klaidingu grąžintinos pagalbos sumos apskaičiavimo metodu

Šalių argumentai

- 136 *Dunamenti Erőmŭ* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai patvirtino Komisijos taikytą grąžintinos pagalbos sumos apskaičiavimo metodą ir neatliko šiuo klausimu reikiamo lygio teisminės kontrolės.
- 137 Komisija prašė Vengrijos apskaičiuoti grąžintiną pagalbos sumą įvertinus skirtumą tarp pajamų, realiai gautų pagal sistemą, kurioje buvo taikomos EEPS (toliau – realus scenarijus), ir pajamų, kurios būtų gautos, jei nebūtų sudaryta nė viena tokio tipo sutartis (toliau – alternatyvus scenarijus). Tačiau į išlaidas taip pat turėtų būti atsižvelgta, nes nagrinėjant vien pajamas neįmanoma tiksliai įvertinti pranašumo, kurį tariamai suteikia EEPS. Laikantis Komisijos požiūrio, papildomos pajamos, kurias esant realiam scenarijui *Dunamenti Erőmŭ* gauna tam, kad padengtų papildomas kuro išlaidas, pripažįstamos pranašumu.
- 138 *Dunamenti Erőmŭ* teigia, kad reikia atsižvelgti į kuro išlaidas, nes jos sudaro 100 % kintamų gamybos išlaidų. Taigi reikėtų nagrinėti ne visas išlaidas, o tik susijusias su dujų pirkimu. Šioje byloje, jei būtų atsižvelgta į kuro išlaidas, kiltų abejonų dėl paties pagalbos egzistavimo. Vengrijos įdarbinti ekonomikos ekspertai apskaičiavo apie 100 mln. EUR neigiamą sumą remdamiesi pelnu ir apie 482 mln. EUR teigiamą sumą remdamiesi tik pajamomis.
- 139 Taip pat netiesa, kad pelnu grindžiamas metodas paremtas spekuliatyviomis prielaidomis, susijusiomis su *Dunamenti Erőmŭ* elgesiu, nes papildomą dujų vartojimą lėmė ne elgesys, kurio ši bendrovė nusprendė laikytis, bet tai, kad buvo elektros energijos gamybos perteklius.
- 140 *Dunamenti Erőmŭ* pažymėjo, kad skundžiamo sprendimo 185 punkte Bendrasis Teismas pripažino, jog tinkamesnis būtų pelno skirtumu grindžiamas metodas. Vis dėlto iš skundžiamo sprendimo 184 ir 189 punktų matyti, kad Bendrasis Teismas manė, jog Komisija nepadarė klaidos, kai laikėsi pajamomis

grindžiamo požiūrio, nes atrodo, kad pelnu grindžiamą požiūrį sunkiau įgyvendinti. Tai, kad alternatyvaus scenarijaus metodą būtų per sudėtinga įgyvendinti, neabejotinai nėra reikšmingas veiksnys vertinant gražintiną pagalbos sumą. Patvirtindamas tokį požiūrį skundžiamo sprendimo 186 punkte Bendrasis Teismas rėmėsi Sprendimu *Budapesti Erőmű / Komisija* (T-80/06 ir T-182/09, EU:T:2012:65). Vis dėlto byloje, kurioje buvo priimtas tas sprendimas, atitinkami kiekiai pagal alternatyvų scenarijų ir realų scenarijų buvo labai panašūs.

- 141 Anot *Dunamenti Erőmű*, Komisija negali remtis skundžiamo sprendimo 188 punkte išdėstytais motyvais, kad pranašumas turi „būti vertinamas atsižvelgiant į šį pranašumą suteikiančios valstybės įmonės elgesį <...>, o ne į šio pranašumo gavėjo elgesį“, nes šis teiginys, kuris neturi jokio teisinio pagrindo, prieštarauja Teisingumo Teismo praktikai. Iš tiesų Sprendimo *Ferring* (C-53/00, EU:C:2001:627) rezoliucinės dalies 2 punkte Teisingumo Teismas aiškiai nustatė principą, pagal kurį, jeigu dėl nurodytos valstybės pagalbos priemonės gaunamas papildomas pelnas ir patiriama papildomų išlaidų, šių dviejų sumų skirtumas gali suteikti pranašumą, kuris yra valstybės pagalba.
- 142 Galiausiai skundžiamo sprendimo 184 ir 189 punktuose atmesdamas pelnu grindžiamą metodą, visų pirma dėl jo sudėtingumo, Bendrasis Teismas esą neatliko išsamios Komisijos sprendimo kontrolės, nors turi tai padaryti, kai nagrinėdamas ieškinį dėl panaikinimo atlieka sudėtingus ekonominius vertinimus, kaip Teisingumo Teismas yra nusprendęs Sprendime *CB / Komisija* (C-67/13 P, EU:C:2014:2204).
- 143 Komisija mano, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai patvirtino metodą, pagal kurį ginčijamame sprendime buvo apskaičiuota gražintina pagalbos suma. Be to, nepagrįstas yra teiginys, kad Bendrasis Teismas šiuo aspektu neatliko išsamios ginčijamo sprendimo analizės.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 144 Iš pradžių reikia atmesti argumentą, kad skundžiamo sprendimo 188 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad laikantis rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus ūkio subjekto principo ekonominio pranašumo egzistavimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į atitinkamą pranašumą suteikusios valstybės įmonės, o ne į jo įgijėjo elgesį. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką taikant privataus investuotojo kriterijų reikia patikrinti, ar įprastomis rinkos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas būtų suteikęs tokį patį pranašumą, koks buvo suteiktas valstybės išteklius gavusiai įmonei (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 78 ir 79 punktus).
- 145 Konkrečiau kalbant apie gražintinos pagalbos sumos apskaičiavimo metodo pasirinkimą, pažymėtina, kad, priešingai, nei teigia *Dunamenti Erőmű*, Sprendime *Ferring* (C-53/00, EU:C:2001:627) Teisingumo Teismas nenustatė bendro principo, kad turi būti taikomas pelnu grindžiamas apskaičiavimo metodas. Nors tame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad atitinkama priemonė yra valstybės pagalba, nes suteiktas pranašumas buvo didesnis už gavėjams tekusias papildomas išlaidas, jis padarė išvadą, kad vertinant, ar buvo suteiktas pranašumas, kaip tai suprantama pagal EB 92 straipsnio 1 dalį (kuri tapo EB 87 straipsnio 1 dalimi), turi būti atsižvelgta tik į tas papildomas išlaidas, kurios patirtos vykdant su viešąja paslauga susijusias pareigas, gavėjams nustatytas nacionalinės teisės aktuose. *Dunamenti Erőmű* neteigia turėjusi vykdyti tokias pareigas.
- 146 Toliau, nors skundžiamo sprendimo 185 punkte Bendrasis Teismas pripažino, kad jei būtų atsižvelgta į kuro kainą, „grąžintinos pagalbos suma galėtų būti daug mažesnė už tą, kuri būtų gauta pagal [ginčijamame sprendime taikytą metodą]“, vis dėlto šiuo aspektu jis nepripažino, priešingai, nei teigia *Dunamenti Erőmű*, kad pelnu grindžiamas apskaičiavimo metodas yra tinkamesnis už grindžiamąjį pajamomis.

- 147 Atvirkščiai, kartu aiškinant skundžiamo sprendimo 184–192 punktus, matyti, kad Bendrasis Teismas laikėsi nuomonės, jog ginčijamame sprendime Komisijos taikytas metodas buvo tinkamesnis užtikrinti, kad įgijėjas netektų pranašumo, kurį turėjo rinkoje prieš savo konkurentus, už pelnu grindžiamą metodą, kaip nustatyta teismo praktikoje, išdėstytoje šio sprendimo 110 punkte ir Bendrojo Teismo primintoje skundžiamo sprendimo 187 punkte.
- 148 Konkrečiai kalbant, skundžiamo sprendimo 184 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Komisija teisingai pradėjo nuo prielaidos, jog EEPS suteikiamas pranašumas buvo daug didesnis už galimą teigiamą skirtumą tarp EEPS kainų ir kainų, kurios rinkoje galėtų būti nesant EEPS; ši išvada šiame apeliaciniame skunde neginčijama. Tame 184 punkte Bendrasis Teismas taip pat pažymėjo, kad Komisija nusprendė apriboti nurodymą susigrąžinti galimu skirtumu tarp elektrinių, veikiančių pagal EEPS sistemą, pajamų ir pajamų, kurias elektrinės būtų galėjusios gauti nesant EEPS laikotarpiu nuo 2004 m. gegužės 1 d., nes buvo neįmanoma tiksliai apskaičiuoti visų sąlygų, susijusių su ilgalaikiais MVM pirkimo išpareigojimais, bendros vertės šiuo laikotarpiu.
- 149 Tokiomis aplinkybėmis *Dunamenti Erŏmŭ* negali kaltinti Bendrojo Teismo, kad šis padarė teisės klaidą vien dėl to, kad pagalbos suma, gaunama pagal jo patvirtintą apskaičiavimo metodą, būtų didesnė už sumą, gaunamą pagal metodą, kuris turi būti taikomas šios bendrovės manymu.
- 150 Be to, kaip matyti iš šio sprendimo 146–148 punktų, Bendrasis Teismas atmetė pelnu grindžiamą metodą ne dėl jo sudėtingumo, o dėl to, kad pajamomis grindžiamas metodas yra tinkamesnis užtikrinti, kad *Dunamenti Erŏmŭ* netektų pranašumo, įgyto dėl nagrinėjamos EEPS. Kadangi šiuo aspektu pateiktas *Dunamenti Erŏmŭ* argumentas grindžiamas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu, jį reikia atmesti kaip nepagrįstą.
- 151 Tuo remiantis darytina išvada, kad taip pat negalima pritarti argumentui, siejamam su tuo, kad nebuvo paisoma Bendrojo Teismo atliekamos teisminės kontrolės lygio, nes *Dunamenti Erŏmŭ* pasiūlytas požiūris nebuvo išnagrinėtas dėl sudėtingumo.
- 152 Galiausiai, kadangi Bendrasis Teismas galėjo nepadarydamas teisės klaidos atmesti pelnu grindžiamą metodą, skirtą šiuo atveju grąžintinai pagalbos sumai apskaičiuoti, argumentai, kuriais siekiama įrodyti, kad Bendrasis Teismas suklydo vertindamas analizės, kurios reikėtų taikant šį metodą, tipą, neturi reikšmės.
- 153 Todėl penktasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas.
- 154 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 155 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.
- 156 Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniuose bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi *Dunamenti Erŏmŭ* pralaimėjo bylą, o Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas tik iš *Dunamenti Erŏmŭ*, pastaroji turi padengti ne tik savo išlaidas, bet ir tas, kurias patyrė Komisija.
- 157 Kadangi apeliacinis skundas yra nepriimtinas tiek, kiek jį pateikė *Electrabel*, ši bendrovė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti apeliacinį skundą.**
- 2. *Dunamenti Erőmű Zrt.* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. *Electrabel SA* padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.